

Vatan yagonadir,

Vatan bittadir!

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqsa boshlagan

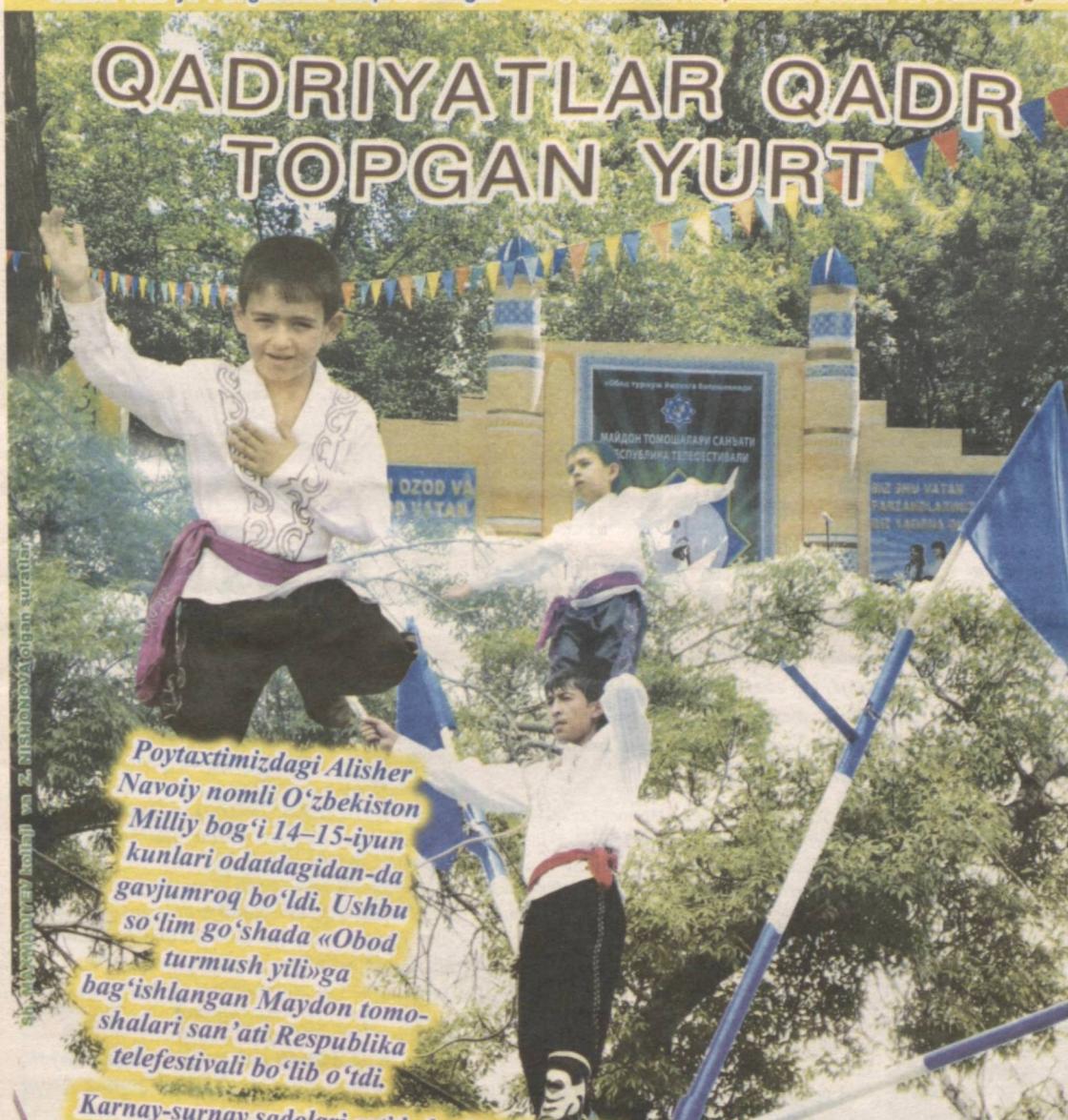
O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

2013-yil 17-iyun

N:24-25 (66929-30)

ISSN - 2010-6092

QADRIYATLAR QADR TOPGAN YURT

Poytaxtimizdagi Alisher Navoiy nomli O'zbekiston Milliy bog'i 14-15-iyun kunlari odatdagidan-da gavjumroq bo'ldi. Ushbu so'lim go'shada «Obod turmush yili»ga bag'ishlangan Maydon tomoshalari san'ati Respublika telefestivali bo'lib o'tdi.

Karnay-surnay sadolari ostida boshlangan uch bosqichli telefestivalning birinchi bosqichi Andijon, ikkinchi bosqichi Samarcand shaharlarida o'tkazilgandi. Telefestivalning yakuniy bosqichida 11 ta dorbozlik, 5 ta an'anaviy sirk san'ati jamoalari, 1 ta xalq qo'g'irchoq teatri va 10 ta milliy karnay-surnay guruhlariidan 226 nafar ishtirokchi o'z tomosha dasturlari bilan atrofdagilarga quvonch ulashdi. Bir tomonda milliy dorbozlik jamoalari – katta dor va sim dor o'yinlari, dor ustida ijro etiladigan murakkab chig'iriq o'yinlari, yog'ochoyoq, oto'yinlari, yana bir tomonda an'anaviy sirk san'ati guruhlari – masxarabozlik san'ati, polvonlar o'yinlari, milliy sozlardan karnay-surnay ijrochiligi, qo'g'irchoq san'ati, o'zbek xalq doston va ertaklari asosida sahnalashdirilgan qo'g'irchoq teatrlarining chiqishlarini yig'ilganlar katta qiziqish bilan tomosha qilishdi.

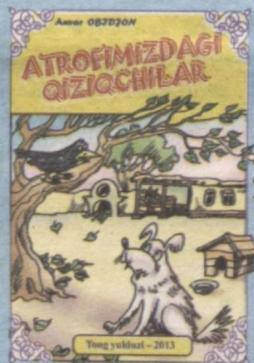
Maydon tomoshalari san'ati Respublika telefestivali qatnashchilari maxsus guvohnoma va Diplomlar bilan taqdirlanishdi.

Ushbu sonda:

Ijodkorlarga ehtirom

2-bet

3-6-betlar

Yuksak marralarni ko'zlab...

7-bet

IJDOKORLARGA EHTIROM

10-iyun O'zbekiston Qahramoni, O'zbekiston xalq yozuvchisi Said Ahmad tavallud topgan kun. Shu kuni atoqli yozuvchimiz va hassos shoiramiz Saida Zunnunovaning porloq xotirasini abadiylashtirish maqsadida poytaxtimizning so'lim go'shalaridan biri bo'lgan Alisher Navoiy nomli O'zbekiston Milliy bog'ida o'rnatilgan haykalning tantanali ochilish marosimi bo'lib o'tdi.

Bu muazzam haykal taniqli san'atkor, O'zbekiston xalq rassomi, mohir haykaltarosh Ravshan Mirtojiyev tomonidan mahorat bilan ishlangan.

Ko'kka bo'y cho'zgan azim chinorlar, yam-yashil maysalar, turfa ranglarda ochilgan anvoi gullarga burkangan bog'ning bugun tarovati o'zgacha. Mayin esgan yel dillarga xush yoqadi. Davlat arboblari, shoir va yozuvchilar, oliy va o'rtta maxsus kasbhunar kollejlari o'quvchilar qo'llarida turfa guldastalar bilan jam bo'lishgan.

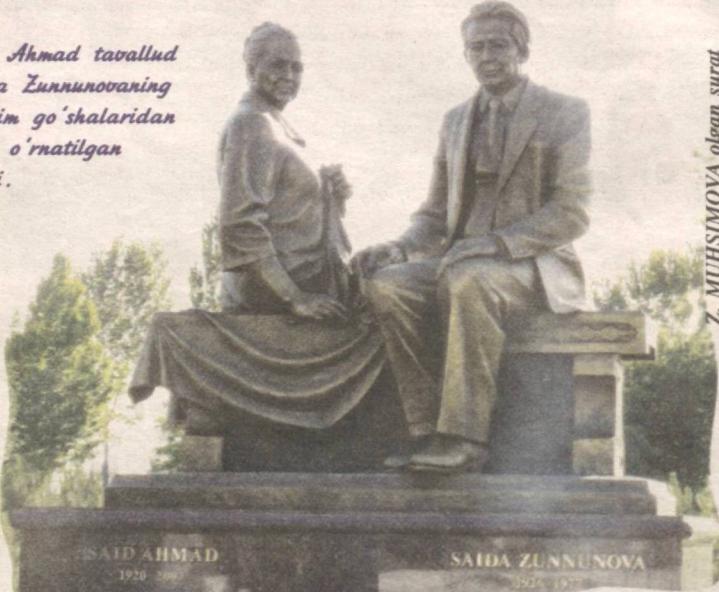
Sevimli adiblarimizning magnit tasmasiga muhrlangan so'zları maydon urza yangraganda, qalblarimiz hayajon dan junbushta keladi. Shu paytda hatto qushlar ham sukat saqlab turishi, go'yo.

- Ushbu haykalning ochilishi oilmazim a'zolari, qolaversa, barcha adabiyot

ixlosmandlariga katta quvonch bag'ishladi, -deya to'lqinlanib so'zladi ijodkorlarning qizi Nodira Husanxo'jayeva. - Ikki yil muqaddam shaxsan muhtaram Prezidentimiz tomonidan imzolangan qaror asosida o'rnatilgan bu yodgorlik uchun ularga o'zimning samimiy minnatchorligimni bildiram.

Tadbir so'ngida keng jamoatchilik vakillari, shoir va yozuvchilar, o'quvchi yoshlar ijodkorlarga ehtirom ramzi sifatida haykal poyiga guldastalar qo'yishdi.

Milliy bog'da xalqimizning atoqli adiblaridan Oybek, Abdulla Qahorga qo'yilgan haykallar qatori ijodkor oila - Said Ahmad va Saida Zunnunovaning haykallari bilan boyidi. Mazkur bog'ni «Ijodkorlar xiyoboni» deya atagimiz

keldi. U yerga, albatta, boring, o'z ko'zingiz bilan ko'ring. Sadoqat, sabr-bardosh, mehr-muhabbat, poklik, o'zaro hurmat-ehtirom ramzini ko'rgach, qalbingiz g'urur, iftixon tuyg'ulariga limmo-lim to'lishiga aminmiz.

**Karima SHAYXOVA, Toshkent bank kolleji o'qituvchisi,
Dilorom HOTAMOVA**

Z. MUHIMMOVA o'lgan surʼat

YUKSAKKA UCHSIN, SAMONI QUCHSIN...

Ayni kunlarda o'quvchilarning yozgi ta'il kunlariga mazmun baxsh etish maqsadida respublikamiz bo'ylab qator tadbirlar o'tkazilmoqda. Kuni kecha ana shunday qiziqarli tadbirlardan biri

O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi, O'zbekiston Mudiofaasiga ko'maklashuvchi «Vatanparvar» tashkiloti Markaziy Kengashi, Respublika texnik va amaliy sport turlari markazi hamda «Barkamol avlod» respublika bolalar texnik ijodiyot markazi hamkorligida o'tkazildi.

Unda viloyatlardagi «Barkamol avlod» bolalar markazlaridan kelgan o'quvchilar aviamodel yo'naliшининг katapulta yordamida uchuvchi samolyot modellarining «Hajmli», «Uchar qanot» hamda «Ko'rgazmali samolyot nusxalarini» yo'naliшlari bo'yicha o'zarо bellashdilar.

Musobaqaning ochilish marosimidagi «Turon» Milliy yakkakurashi to'garagi a'zolarining bayramona chiqishlari, folklor jamoasining lobar qizlari ijrosidagi raqslar barchaga ko'tarinki kayfiyat ulashdi.

Fursatdan foydalanim, musobaqa qatnashchilaridan ayrimlarini suhbatga chorladik:

Shamsiddin BOBOYEV - Toshkent viloyati, «Barkamol avlod» bolalar markazining «Raketamodel» to'garagi a'zosi:

- Bu to'garakka qatnayotganimiga 3 yil bo'ldi. Ustozimiz Bobur aka Hamidov ko'magida samolyot, raketa modellarining turli nusxalarini yasashni o'rganib oldim. Kelajakda bu yerda o'rganganlarim asqotadi, deya umid qilaman.

Bobur BOBOQULOV - Qashqadaryo viloyati, G'uzor tumanidagi 10-maktabning 9-sinf o'quvchisi:

- Bizning markazda ham shu kabi tadbirlar tez-tez o'tkazib turiladi. Ustozim Xudoyberdi aka Oqboyev bilan birgalikda raketamodel bo'yicha bo'lib o'tayotgan barcha tadbirlarda faol ishtirok etib kelmoqdamiz.

Amet ABDURASHIDOV - Samarqand shahridagi 1-maktabning 7-sinf o'quvchisi:

- Tadbirning poytaxtimizdagи eng so'lim go'shalarindan biri - «O'zbekiston» Milliy bog'ida o'tayotganidan juda xursandman. Tanlov bahonasida Toshkentning diqqatga sazovor joylarini tomosha qildim.

Nokisbay SHERNIYOZOVA - Qoraqalpog'iston Respublikasi, Nukus shahar «Barkamol avlod» bolalar markazi a'zosi:

- Men 19-maktabning 9-sinfida tahsil olaman. Musobaqaga kelgan tengdoshlarim bilan fikr almashib, ular yasagan samolyot modellari bilan o'zimnikini solishtirib ko'rdim. Natijada, hammaning o'ziga yarasha iqtidori, salohiyati bor ekaniga yana bir bor amin bo'ldim. Musobaqa bahona boshqa viloyatlardan ko'plab do'star orttirdim.

Mansur ABDULLAYEV - Xorazm viloyati, Yangibozor tumanidagi 15-maktabning 8-sinf o'quvchisi:

- Markazning Aviamodel to'garigiga qatnashayotganimiga 1 yil bo'ldi. Oz fursat ichida ko'plab yutuqlarni qo'liga kiritishimda menga to'garak rahbarimiz Navro'zbek aka Yusupov yaqididan yordam bermoqda. Yozgi ta'tilda to'garagimiz o'quvchilar bilan yanada gayrum bo'ladi. Men maskanimizning yangi a'zolariga bilganlarimni o'rgatmoqchiman...

Bellashuv so'ngida g'oliblar aniqlanib, ular hamkor tashkilotlarning Diplom va esdalik sovg'alari bilan taqdirlandilar.

Yuksaklarga uchayotgan, samoni quchayotgan samolyot modellarini ko'rib, bizning ham zavqimiz ortdi. Ishtirokchilarga, orzularingiz ham xuddi mana shunday yuksaklarga parvoz qilsin, deya tilak bildirdik.

**Ozoda TURSUNBOYEVA.
Suratlar muallifi: Zuhra NISHONOVA**

Ko, «magani misan?» Hayotdan to tarch oqida qolibsan-ku,
Qaraqa o yin bu, deganining nimasi? Rosidinam hech o yana
«ahmed-abmoe» o mayavetib, charchaganimdan bo lisa kerak.
bo lisan? Bu shunchakta qomimning ochiligidan... yoki To, ne, iz bilan
Bunucha xomsushan, deysanmi? Nalot xalqaga o xshab ko, tmaoyegan
xi-XI-XI.

GUYONCHANING HIKOYASI

chi. Sechinigcha, bu ayotlikmi yo ishibillarmonikkiri? Baitik tamomam bo, lask
...Qani, birodan, aytegen gapalatini aqiliga tazozisiga bir sojib ko, rafin-
chidlik-da, o ziymal!
Qiyimchiliklariga barosho bergegamiz yaxshi bo, idi. Mana, zanjurdan
touqillardan eng semizim alallaqachon tumsungi, iiga qisitish uluguragan edi.
Men o mimidan qo, zieg, alayoubi, chey simiq kosadagi ovqadijan bolpal
-Tur! - da, iy oshagda buyurti ayam. - Qochik, bolam!
uychashining yomigiborib, qobdasdan oldi-da, kalishtini surraganicha havuz
Chol ochki tuzgan darvozating oldida ancha ivrisib yurdi. Keyim
yutubdi. Xana oqgina toqar qil, eslikkima.
-Jimi! - Ko, zimchi xiyol ochki qutridi ya am. - Chol darvoza tarrafda
men - Vauda g oyib bo, maska, qaytdi keleb, bosqasidaan zuqiyiga solistmasin;
-Endi dochamizmi? - togasizlantir yonienda yotganin ayanini turklasildim
nati ketdi.
U g, urdangamicha bo, yimiizidaqiz Zanjumli yechit rasilash, imdamasdan
O'lsatdi desan, ishommai bu chol. Mama, sho, tiklaming uvoliga qoldik.
-Uf-f, - ovqati yerga qo, rati. Qits, im keslaysam, o liktilka chidadiim.
biziga qiddab bilan ovqat olib kelyapti. U temamida to, xtab,
kovushni eshitildi. Ko, zimni qiya ochib qarasam,

Atoqli ijodkor, O'zbekiston xalq shoiri,
«Fidokorona xizmatlari uchun» ordeni sahibi Anvar
OBIDJON Farg'on'a viloyati, Oltiariq tumani,
Qerasan qishlog'ida tavallud taygan.

«Ona yor», «Bahromning hikoyalari», «O'q
e'mas bolakay yaxud Oltin yurak», «Baloga qolgan
futbolchi», «Mitti Baroq beror saboq» kabi kitoblari
chap etilgan.

Nashrha tayyorlaganlar:

F. JALILOVA,

F. ADIROVA,

S. TURSINOV,

F. MATYOQUBOV (rassom),

Sh. MAXMADIYEV (dizayner).

«Tong yulduzi» kutubxonasi

Toshkent - 2013

Shu farida miy emtay yotaverdi. Bir mahal qadam
Tepishsayam g, imge dema. Chida!

- Bugun, iloji boricha, nuras olayoq qanligi sezdimay yot.
Beshimchi kuni tira shahra yam menega tayyaldi:
o, g, hing ikkaliqizga bitidaan teljak chigaldi, kampli.
- O'shamyadi, - deb to, nge illadi choh. - Bolasimiyam katta qivilosam,
yotishibidi-yaa. Ilkakasyam chalajon.

- Buhami sholchaga o, tba bosqalariinde, govurg, alair simanga
touqboqar kampuming e, uborini tordi.

- Kular shunday o, taverdi. Kundaizan uz lojmasdan salayti yotamiz,
uch-to, trasi ni ushab, isini chiqamay urvoldik.

Buning ushga, payt polab turib, ariqchada qutlib urgancha bagallardan
Nihoyat, men orziqib kunga vodi kedi, - Fader kechqurun, hamma
uxlaganda ichamiz. Sabr qil, eslikkiam, sabr qil.

- Sudan ichsak bo, jaldi, chunki Kamyagani bilimmaydi, - dedi ayam
jolap.

- Heck bo, lama, suv ichsam maylim? Tilm tangayimiga yopishib
bilan qubra ketdi. Shunda men bir yalaqib olib, yana ming' irradim:

Keyim avholimaga achiqim, meni bag, tiga bosdi. Boshimini silab turib
Ozoddik kerek bizga, ozoddik!

- Hozir biza tekin ovqat kerekmas, - deb o, dag, ayladi ayam. -
allagaqchan hustak chalapdi.

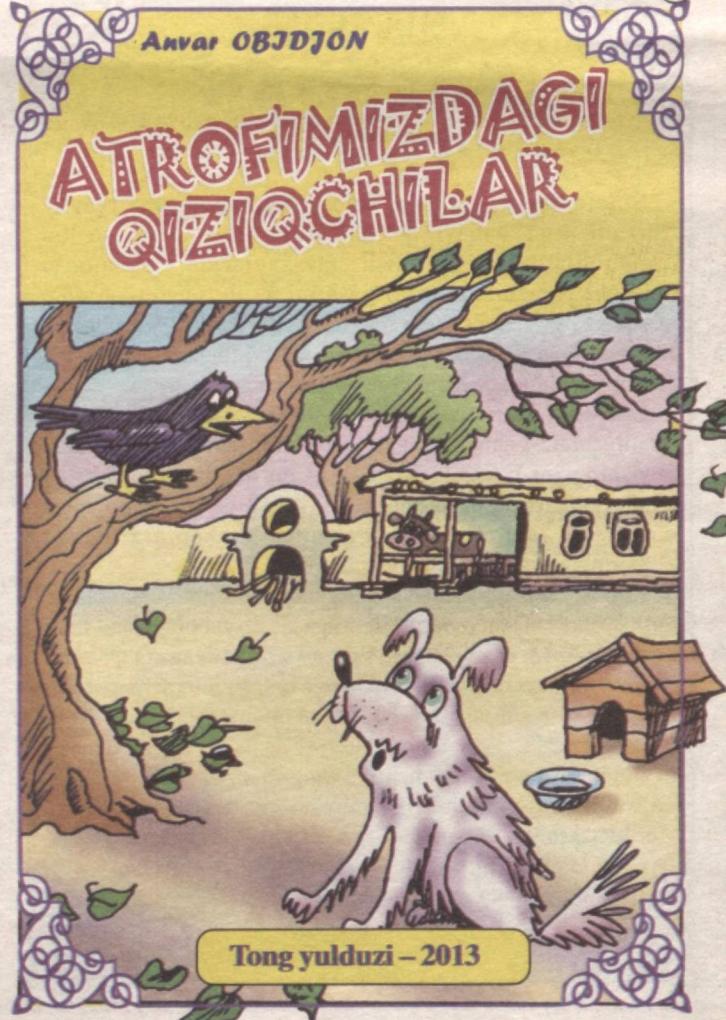
- Negga yemasi ekmanan? - deya zarandalidim men. - Qormim
- Yema! - dedi. - Narfamgini ty, temak!

Zanjumli qoh silab ko, riddik, g'och g, asif ko, riddik,
boshlagan edimki, ayam umushue imga bilaq tarsakkilab qoldi.

oy, yib ketdi. Chol uzqoqishishi blinoad, iqbali shoshti iskay
grovouli choh chey simiq kosada chehgan bo, iqbali shoshti iskay

Zanjumli qoh silab ko, riddik, haslasalmi pti bo, libi urganiada,
yodaysi yo, qig'ini sezib, qig'ini sezib, qig'ini sezib.

Qiziq! Bizini nima qilishmogni o, iz?

7

idamkunge o, xashagan pishy zhazir
saljimida yotibmiz. Bo, yunimda
likovimiz ariqcha yaqasidaq lojning
bit moshal ko, zimni ochsam, ayan
bilmayman...

qoldim. Keyin nima bo, liganimi
qisidi. Nafasim bo, g'itid, xitlida
panja sholcha aralash bo, yunimda
ustimizga minib olishgani. Kuchli
jim tumadim. Amma odamlar alilagachon
jon-jashdi bilan portiy ketdi. Men ham
zurnal qoplad. «Odamlar bizni sholchaga
yoyishganim ko, z oldimini birdan
angebat yeteguniimicha, ko, z oldimini maloni
Qoroull choh bilan o, g'ili allaqanda yuqinim
taqiga bosib, boshami jaqe tiling osiga yashish olib.
Bundan o, kuncha odlin ayan ikakkalimi lovinoxonada qo, lega lushlik.
dasaklab o, qolay. Shunga qarab kilmig'izmi o, zing lushshub olarsan.
Ke, bosishingiz qolamintib o, imay, yaxinda yuz berqaga bir vogeari
olama kuna ko, tish qiyin.

Biz, Tukillar hajida gap ketgudek bo, lisa, odamlar islimizning oldiga
albatta «ay-yor» so, zim o, shib avustasdi. Bu usosidan emas. Ayyorlik
bilan uduzburonlarning farqiga bortsish kerak. Bu usosidan emas. Ayyorlik
albatta kuna ko, tish qiyin.

Qani, bit somonoxanga both ko, ray-chi.
xonagecha, deysanni? Gapimg'ida jion bor, osmanoy.
...Buzqoquning yuqurgenai somon-

TULKICHANING HIKOYASI

Qan, bit somonoxanga both ko, ray-chi.
...Buzqoquning yuqurgenai somon-

SHOIR BOBODAN TUHFA

Bolajonlar, yozgi ta'til kunlaringiz qanday o'tyapti? Yurtimizning bahavo go'shalarida joylashgan so'lim oromgohlarda, dam olish maskanlarida, buvajon-u buvijonlarimiznikida ta'til gashtini surib, miri-q-i-b dam olyapmiz, deysizmi? Juda soz! Zero, yaxshi dam – mehnatga hamdam, deyishadi. Ta'tilda maroqli hordiq chiqarib, anhorlarda cho'milib, chiniqib, yangi o'quv yiliga kuch to'playsiz.

Darvoqe, kun tartibingizda kitob o'qishga ham fursat ajratilganmi? Labbay, albatta, deysizmi, barakalla! Shunday deyishingizni bilardik. Biz esa va'da qilganimizdek ta'til kunlaringizning yanada mazmunli o'tishiga hissa qo'shish maqsadida sevimli adiblarningizning Sizbop asarlaridan e'tiboringizga havola qilib boramiz.

Kitobsevar o'g'il-qizlar, siz ko'z ilg'amas mitti chumolidan tortib, bahaybat jonivorlargacha «tilga kiritib yuboradigan» shoir bobongiz Anvar Obidjonni yaxsiz taniyisz-a? Uning «O'q o'tmas bolakay yoxud Oltin yurak», «Baloga qolgan futbolchi», «Mitti Baroq berar saboq» kabi kitoblarini maroq bilan o'qib chiqqandirsiz?!

Bugun ardoqli adibimizning yangi hikoyalaridan jamlab, «Atrofimizdagi qiziqchilar» nomli kitobcha tayyorladik. Shoir bobongizning ushbu tuhfasi ham kitob javoningizdan munosib o'rinn olib, ta'til kunlaringizga ma'no- mazmun baxsh etadi, degan umiddamiz.

2

mosluma.
dab suzilgani mitha ifayadim.
kech: «Toprik-da endi»,
ko, magasanidm Birladan sira
qilgani ni sira
buniga do, slova muomala
Ishkambarining meniga
eplashtirdinge bulmali?
olimg'ya yadqilashib. – Qayqadan
chiqip keldi.

– Inga, inga, karim muobarak bo, lisi, Qayqadan
«Ishkambe» lagabli qormor To, inq iz qaraladandan. Shunday
yeyishimi qaysimisidan boshaslam ekan, deb qaraldundan. Shunday
Karamalmi ko, zidan pararo soyga birlin-ketin dumalatib ketib,
buni sezmay qoldi.

chechenada tashqariga uchib ketdi. Mudrab boryotgan aravakash
tushgan arava qatid silking'an chog'da, katta-katta ikkita karam
eshlig'andam. Meniyam bir omadim ketdi-yu, g'ildirige chungurcheaga
eshaqing'dan mullo chiqadi», degan masol bolig'ini buriyidan
boshalid. Odamara «O'madige yuqisha - ko, miring'dan tillo,
Chehar, mung ichi lo la Karim. O'g'izm usvashid, jig'li donum bilay
Bir vatid qarasam, ho, anavi yo, dan eshak arava ketib boyrapi.
yozovishsiz masedida chakalaka chaqidim.

Xullas, inda yotaverdi, jida zarrik ketdim. Buning usigea.
Kim bilidi deysan, hebyam o, reg'alomay yuramidim...
To, g'isimi avtasm, bu o, yimi o, zim ham

u yog'ini gapir-chi!

Shu yerga kelganda, nima deyishni bilmay
duduqlanib qoldim:
– Keyin... keyin...

Bu turishim o'qituvchimizga yoqmadni shekilli, birdan qovog'i osildi. Negadir toqatsizlana boshladi. So'ng hozirgina meni «ofarin» layotgan maxluq tuyqus to'nini teskarı kiyib: «Quyon changalingda turibdi, xumkalla. Gapga tuzukroq xulosa yasamaysanmi endi», deb o'shqirdi.

Men bahomning pastlab ketishidan qo'rqib, picha o'ylanib olgach, «Quyonning terisidagi loylarni tozalab tashlaymiz», deb mung'aydim.

– Gapniyam, ishniyam cho'zvoryapsan! – so'lagini yutib g'ijindi o'qituvchimiz. – Sen Quyonni mushkul ahvoldan qutqarding, ozod qilding. Oddiyroq tilda aytganda, Quyonga foydang tegdi. Endi Quyonning senga foydasini tegishi kerak. Xo'sh, o'yla-chi?!

Hanuz dudmallanib turganimni ko'rib, o'qituvchimizning battar jahli chiqdi:

– Qaysidir Quyon boshqa bir Quyonga tekiga yaxshilik qilishi mumkindir, – menga yeb qo'ygudek bo'lib o'qaydi o'qituvchimiz. – Lekin biz Chiyabo'rilmaz. Bizzdagi falsafa boshqacha... O'zimizga yarasha nafsiz bor!

Butunlay dovdirab, nima deyishimni bilmay qoldim. Bundan o'qituvchimizning fig'oni falakka ko'tarildi-yu, shartta bo'g'izmidan ushlab, meni o'ziga yaqinroq tortdi.

– Avvaliga Quyonni ozod qilamiz, – ko'zlariga qon to'lib chiyilliadi o'qituvchimiz. – Qutqorganimizdan keyin biz uni mana munday qilib...

U og'zini katta ochib, o'tkir tishlarini kekirdagi yaqinlashtirgan pallada miyam yarq etib ishlab ketdi va bor ovozda: «Yeb qo'yamiz», deb qichqirdim. O'qituvchimiz shu zahoti yengil tortib, meni qo'yib yubordi.

– Borakansan-ku, xumkalla, – chehrasi yorishib yelkamga qoqdi u. – Chiyabo'ri deganning gapi mana bunaqa bo'pti-da!

Ha, bitta «to'ri» olguncha, ona sutim og'zimga keldi.

...Nima deding? Uchta tovuqqqa ikkita o'rdakni qo'shsak, jami nechta bo'ladi, deysanmi? Bu masalani chiyabo'richasiga oppa-oson hal qilish mumkin, og'aynijon. Boshni ortiqcha qotirib o'tirmaslik uchun ularni xappa yeb qo'yamiz, qorinda o'zlar qo'shilib ketaveradi.

15

Yalyolvega chiqgasm, bir tomonda ayam kishmya bosheydi.
Xachitlik nimalgini xacit bo, lig'an bildi. Munga jida qiyim.
Ishkon bochqa yo'loychot, yo' xo'uk bo, illi lig'an yaxshi ekam.
Kevoragan bur xo'tuk turaldi.
Yo' aksimicha, ayam ham Eshak bo, lig'anida edi, horiz qarshingizda men
Ag'er dadam ham Oti bo, lig'anida, men Toychoq bo, illi lig'ilardim.
Ha, dadam - Eshak! Shuning uchun men Xachitman!
Oti - dadam, Eshak - ayam... Yo' q, yo' q, adashib ketdim. Eshak -

XACHIRNING HIKOYASI

To'ng, izni bo'poplageanimga ishommayapsamli?
...Meniga buna da masxaraomuz liyamag-in-da, oshna, Ni'ma,
daytab ketdi. O'rigecha ammo qilganimda xera bo, lidi, shekili.
edim, u'ning-iing'i, o' zinge almosqsan», deganicha kelgan tomoniga
o'qaydi. Men yana picha «hamoq-abimow» o' maylik, deb ilmos qilgan
e, liya, o'zinge dan o' zing amnumucha shalabot o'sen?» deya ko, zimga
ishkama kaikkala karemu qidqindol dildima yushash bo, ligach, «Ho,
qilavetib tomonge im, ege, ishlayebiyo oyog' im, m'y boshatdi.
ahmoq kavshandi-yo», deb chapsak ura ketdim. Shu deslat.
yeyishaga ushti. Men uning tevaragiда sakrab. «ahmoq kavshandi-yo,
o'yinga do, qilishaga rozi bo, idim ishakma karamalani?» e, ts-e, ts-e, qilib
masxalab turdan juda qizat o' yim, to, e, tim! Men ko p, o yilant o umay,
kavshandi-yo, amnoq qamashakana. Ulardan bin oqdashdamaoyganiha, bu o'ymida kikta
shoshamdasan tushumura boshad. Uning avtishicha, bu o'ymida kikta
meni kallaka qilyapsan», deya avvaliga sal raniyigan bo, lidi, keyin
Buning daena o, yilingini surtishgan edim, kesa To'ng, iz bilan turbin,
ermaq qilib, bi yaratmochishan-da, a?

- Jidayam asio'yibisan-da, uka, - karimalaga
so, la'gi oqib tikilirkan. meni madrashega ushti
ishkama. - Bilmam sen shovozni, men bilan «ahmoq-

Voy, atirsovun-ku! Yerga tashlab qo'yishibdi-ya.
Hoynahoy, odamlarga ortiqchalik qilayotganga o'xshaydi.

Atrofda birov yo'qmi?

...Vey, shalpangqulqo, nega xo'mrayib qolding? Ko'nib turibsan, havo
tobora isib ketyapti. Ozgina sovun yesam, patlarim tulab, sal yengillayman.
Axir men o'zimga kerak bo'laman narsani olayotganim yo'q-ku!

CHIYABO'RINING HIKOYASI

Maktabga borishga hech oyog'im tortmay goldi. O'qituvchimiz borgan
sari qiyin savollar berib, miyamning qatig'ini chiqaryapti. Oldingi qatorda
o'tirishning xosiyati yo'q ekan. Kuniga elakdan o'taman-da.

Mana, kechagi kunni olaylik. O'qituvchim meni o'mimdan turgizib,
«Xo'sh, ayt-chi, Quyon botqoqqa cho «kayotgan bo'lsa, biz nima qilishimiz
kerak?» deb so'rab qoldi. «Serqamishroq joyni tanlab, ehtiyotkorlik bilan
unga yaqinlashamiz», dedim men.

- Balli! - dedi o'qituvchimiz.

Bu maqtovdan ko'nglim ko'tarilib, dadil so'zlashga tushdim:

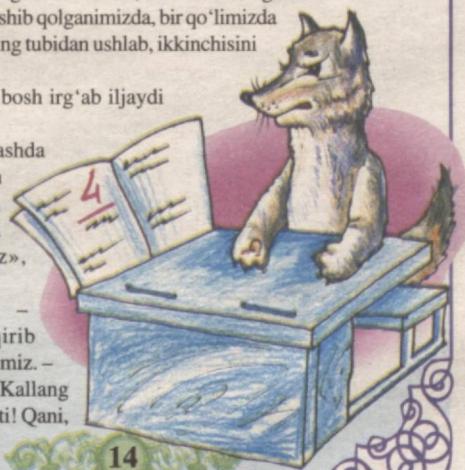
- Judayam yaqinlashib qolganimizda, bir qo'limizda
baquvvatraq qamishning tubidan ushlab, ikkinchisini
Quyonga cho'zamiz.

- Ofarin! - deya bosh irg'ab iljaydi
o'qituvchimiz.

Men baralla sayrashda
davom etib: «Quyon
panjamizga ilindi
deguncha, uni shartta
o'zimizga tortamiz»,
dedim.

- Tasanno! -
sevinganidan qichqirib
yubordi o'qituvchimiz. -

Balo ekansan! Kallang
zo'r ishlayapti! Qani,

tashlamasam, novrossman deb yurgen ekamman-da.
biqimiga, tag, in bu biqimiga Kallalab
topbi, u biqimiga, bu biqimiga tag, in u
yetar endi. U ni dayradan bo, lmasin
qanday asbir-toqabiyam chegarasi bo, ladi,
yanan emit sochibdi. Xumodim oshib ketdi. Ha
ekamman, yge, omdu qarasam, Qashda onam
Xullas, bugun ham ozorqor uxlab qolgan
yoddil.

bo'lsa, gumbazdekk to, lishgan, yelimlar trissilab
kechgacha emgashingdayam, so, regan suiting
uning qilincheday bir onasi bor, erlaabdan.

topibsan-da, edim unga Chiq, in ayasam,
jumaversang-chi, deydi-ya. Zaq ham moduni
jumaversandan san ham mening onam
o, shanadayam pimagi bumsaydi denge.

biqimiga bir kallalab o'dim. Bezbet
yaxsillikcha oqobhlantridim. Keyin
Avvaliga uni bir-ikki mara
onamini emti qochadi.

foydalabit, uxlab yotgan chog, imda
Yaramas Qashda xuddi farqolmay yollishadi.
birimza juda o, xashda kezamli, Qorong'i ushgan
hato onaralmiz ham bizi farqolmay yollishadi.

Aslida Noruyuning dashtargancha bor, Qashda ikkalamti bir-
do, yishim turqan gap. Negaki, olim rimizchimi qiyagan.

Alam qilladijan joyi shundak, shu topda o, sha so, lask Qashdan
axatib yurtbaman. O, imga ushsa, mi yanayam dashabaro qilib
o, lib borayotsam, «Yo, l, bo, lsim, Qashgavoy?» deb yana jige, imga tegdi.

Tar'e, il ekalligini unga kuniya o, matralab upliramam. U
Masalan, qo, shumiz Nortuyani olaylik. Istim
Ha-dai!

KUCHUKNING HIKOYASI

O'rtog'ing yaramasroq bo'lsa, orani ochiq qilib qo'yish oson, payt
poylab turib, unga itqitilgan suyakni olib qochsang bas, sen bilan bir umrga
salom-alikni yig'ishirib qo'ya qoladi. Lekin o'z tug'ishgan opang bo'limg'ur
chiqsa, vov-vov, bundan qutulishning iloji yo'q ekan.

Dardi bedavo-da shu opam. Menga sira kun bermaydi. Sal-pal esimda
bor, jishlik chog'imizda ham ayamni avval u emardi. Aslida yonma-yon emsak,
tuzuk ish bo'lardi-yu, ammo bunga ko'nmasdi u yaramas. Ko'pincha
ochligimcha uxlab qolardim.

Mana, zanjirga bog'lansak bog'langudek bo'p qoldik. Biz tengilar
allaqachon alohida ityalq qilishib, odamlarning uyini poylashyapti. Ularga
qarab, havasing keladi. Opamning bo'lsa, hali-beri esi kiradiganga
o'xsharmaydi. Voy uning ochko'zligi! Voy uning jirttakiligi!

Gapini qarang, «Qiz bolaman, shuning uchun idishni men tozalashim
kerak», deydi. O'zingiz ham tushunib turgandirsiz, idishni tozalash, bu
ityaloqdagi yuvindini pok-pokiza yalab qo'yish degani.

Dasturxon qoqilishi bilanoq qolgan-qutgan nonlargayam birinch bo'lib u
xonim chang soladilar. «Hey, uytasiz, endi buyog'ini menga qo'yib ber-da»,
desam, «O'g'il bolasan-ku, sen suyakniyam g'ajiyverasan», deb surbetlarcha
kavshanishga tushadi. Hech bo'lmasa, ulgurjiroq suyak tegib tursa ham
mayliydi. Qayoqda deysiz, hozirgi qassoblar niyoyatda noinsof bo'lib ketishgan,

bir kilo go'shtga bor-
yo'g'i yarim kilo
s u y a k
qo'shishadi.

Uf-f, juda
hayron bo'p
qoldim. Yo udyan
shartta bosh olib

Chindan ham sinchko bo lisanqiz, menqa duuyodesgi enge farosazis hayvomming nomini aylib berling-chi? Yo-q, Eshak emas, Topolmadigiz. Eng beferrosat maxluk bу - Tuya.

HUZOQNING HIKOYASI

Qag,-g, iii

- **XO-O-SH-**... Yu Yerda nimirar bo iyapu o zu
aychavayoy? - dedim.
Musshukti qabiv yurib, shu soyada yo, qobiq go, yidim, -
labeled I aychavayoy. - O, sha xampaqtu qib dumili yulmasam,
- un qib asasem ichashandim.

ketvorsammikin? Bunaqa opa bilan, masalan,
siz bir kun ham yasholmagan bo'lardingiz...
Mana, azbaroyi qornim ochganidan barmog 'imni so'ri-i-b
o'tiribman. Opam bo'lsa, «chilip-chilip, chilip-chilip» latib idish
tozalayapti. Bir narsa deyay desam, yana qiz bolaligini pesh qiladi.
He, beting charmdan bo'lmay ketgur!
...Ishqilib, sen ukangnii xafa qilmayapsanmi, qizaloq? Yo odamlarning
balolari ham bizea o'xshaganroqmi?

QARG'ANING HIKOYASI

Qaq'-g'! Ishlar chatag'-g'! Qaq'-g'! Qaq'-g'-g'!!!
Hoy, ahvolimi so'rab nima qilasan? O'rgildim sendaqaqning
chribondan. Nima, aytganim bilan yarim dardimni tortishib berarmidige?
Qaq', qaq'-g'! Voy, ablag'-g'! Biqinimni yedi-ku bu ablah Qoramosh!
Mabodo, seniki emasmi o'sha yumdalogs'ich iblis? Haligi qora-

Mushukni aytaman-da. Bu befarosatni avvallariyam yomon ko'rardim. Boya o'rikning shoxida qirov yalab o'tirsam, baraka topkur Laychavoy uni zing 'illatganicha quvib o'tib qoldi.

Ana endi Qoramoshning holini tomosha qil – qo'rquvdan junlarini tikkayib, ko'zlarini ola-kula bo'p ketibdi. Oyog'i yerga tegmaydi. Shu qochishda borib, o'zini bostirmaning ostiga urdi. Bostirmaning chetiga bir uyum xazon to'plab qo'yilgan, ivitib qo'yga berib turishadi-da. Qoramosh bora solib, xuddi o'sha xazonning ichiga kirib ketdi. Daraxtning uchiga kiritib turmasligi shaxshiq.

Qarasam, Laychavoy garangsigan taxlitda ivirsiq qoldi. Bu ishga shaxsan o'zim aralashmasam bo'lmaydigandek tuyuldi. Borib yaqinroqqa qo'ndim-u, go'yo hech nimadan xabarsizdek berunyo so'radim:

HAKKANING HIKOYASI

A colorful illustration of a large bird, possibly a crow or raven, in flight over a landscape. The bird is dark blue with yellow and white highlights on its wings and chest. It is positioned above a cluster of green leaves and a large, brown, textured object that looks like a nut or seed. The background is light and textured, suggesting a natural environment.

Farazlab ko'raylikki, yog liqqina suzmani qurut qilishib, oftobga terib qo'yishgan bo'lzin. Tevarakda hech kim yo'q. Masalan, siz o'sha qurutlardan bir-ikkasini totib ko'rmasmidingiz? Faqat, oliftagarchilik qilmay, to'g'risini gapiring.

Yoki tomsga yoyib qo'yilgan yong'oqqa duch kelib qoldingiz deylik.
Nega endi undan uch-to'rttagina chaqib ko'rmaslik kerak ekan?
Bilaman, shaxsan siz qorinniyam to'ydirasiz, cho'ntakkayam urasiz.
Men bechorada esa cho'ntak degan narsaning o'zi yo'q.

Endi tuxum masalasiga to'xtalaylik. Qushlarning tuxumini qasddan o'g'irlaydi deb o'ylasangiz, meni to'g'ri tushunmas ekansiz. Birovlar haqida o'ylamay-netmay, bo'limg'ur gaplar aytilish odobdan emas. Sizdaqangilarni g'iybatchi deyishadi.

O'zingiz bilasiz, men ashulachiman. Ashulachi bo'lgandayam, mayna-saynalarga o'xshagan xashaki yallachilardan emasman. Terakning uchiga qo'nvolib, bir shaqillashni boshlasam, ovozim yetti mahallaga taraladi. Shunaqa ajoyib ovozingiz bo'lsa, siz ham kuniga xom tuxum yutib turishni kanda qilmasdingiz...

Iye! Ho' obdastanig yonidagi nima? Pishloqmi?

O'z DJTU ingliz filologiyasi fakulteti talabasi Anvarxon JAVHAROV ingliz tiliga oid zamonlarning qoidalarini she'riy tarzda bayon etibdi.

THE VERB «TO BE» «To be» fe'li

My dear little friends,
Verb «to be» is a brilliant!
Sure, it is necessary,
But, learning it is very easy!

First of all, you must know that
It has some important facts,
You should use «am/is/are» plus «adjective»
If the meaning is today.

For making it question sentence,
Put «am/is/are» before the sentence.
For instance: «Are you tired?»
Then the rule will be proved!

If the situation is in the past,
Just use was/were for the past!
For instance: «He was at school»
I am sure, it will be cool!

PRESENT SIMPLE TENSE (Oddiy hozirgi zamon fe'li)

Dear friends, listen to me,
This tense is best for me.
Because it's Simple tense
Don't say it's «Nonsense!»

First of all, we must know that,
It is made by Simple Verb.
Don't forget «es» for He/She/It!
Then the verb will be correct.

We use this tense for general things,
«The Sun rises in East and sets in west».
If we want to make questions,
We need do/does to simple tense.

It has also signal words:
«Every day, sometimes, always».
It is easy to know this tense
With the help of signal words!

PRESENT CONTINUOUS TENSE (Hozirgi zamon davom fe'li)

Present continuous tense,
It is the easiest tense.
«am/is/are» plus «ing»,
Then the sentence will be ready!

We use Present continuous tense
When we talk about todays.
If the action is occurring now,
As you know, use it right now!

For making it negative sentence,
Just add «not» before the verb.
For instance: «He is not eating ice-cream,
That is only perfect dream!!!»

It has also some key words:
«At the moment», «Right now» and «now».
If you see them with this tense,
Using continuous won't be nonsense!

YOSHLIK BAYRAMI

Yaqinda Buxoro shahrida sportchi aka-opalaringiz ishtirokida «Universiada-2013» sport musobaqalarining final bosqichi bo'lib o'tganidan xabaringiz bor, albatta. Kuzatganingizdek, bu galgi bellashuvular ham do'stlik, yoshlik, go'zallik bayramiga aylanib ketdi.

hisobida ikkinchi va uchinchi o'rinni egallagan Samarcand va Andijon viloyatlari jamoalariga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti sovg'asi - «Damas» avtomobilari topshirildi.

Shunday qilib, Buxoroda yurtimiz yoshlarning yana bir yirik sport bayrami o'z nihoyasiga yetdi. «Universiada - 2013» respublika sport o'yinlarining tantanali yopilish marosimida buxorolik sportchi yoshlardan musobaqa bayrog'ini oly o'quv yurtlari talabalarining navbatdagi final musobaqasiga mezonlik qiladigan Farg'onaviyoti vakillariga topshirishdi.

Mazkur sport musobaqlarini oynayi jahon orqali kuzata turib, Sizning qalbingizda ham sport bilan muntazam shug'ullanish istagi paydo bo'lgan bo'lsa, bundan benihoya xursandmiz. Istagimiz, sportga oshno tutinib, o'z iqtidoringizni to'la namoyon etishga harakat qiling. Shunda o'yagan barcha ezgu niyatlarining yetasiz.

Sa'dullo TURSINOV

YUKSAK MARRALARNI KO'ZLAB...

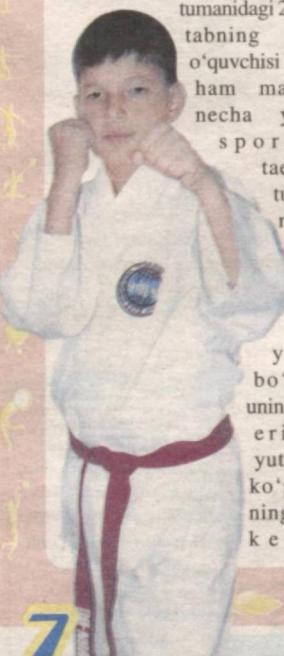
«Sog' tanda - sog'om aql» degan naql bejiza aytildiydi. Darhaqiqat, kishi sog'om bo'lsagina, uning fikrashi teran, har bir ishi unumli bo'ladi, do'stlari, tengdoshlari orasida surʼat qozonadi.

Sog'om bo'lish uchun esa sport bilan muntazam shug'ullanish lozim.

Poytaxtimizning Olmazor tumanidagi 249-maktabning 7-sinf o'quvchisi Mirzokir ham mana bir necha yildirki,

sportning taekvando turi bilan muntazam shug'ullanib keladi.

H a l i
y o s h
bo'lsa-da,
uning sportda
erishgan
yutuqlariga
ko'pchilik-
ning havasi
k e l a d i .

Ustozi Hasan Rahimboyevdan taekvando sir-asrorlarini puxta o'zlashtirayotgan yosh sportchi ko'plab musobaqlarda sovrindor bo'ldi.

Mirzokirning sportdagagi ilk yutug'i 2010-yilda Vatan himoyachilarini kuniga bag'ishlab o'tkazilgan «Jar» ochiq championatiga to'g'ri keladi. Ushbu turnirda u 29 kilogramm vazn toifasida tatamiga chiqib, barcha raqiblarini mag'lubiyatga uchratgani holda 1-o'r'in sohibiga aylandi. Keyinchalik Jizzaxda «Yoshlar terrorizm va giyoh-vandlikka qarshi» shiori ostida bo'lib o'tgan O'zbekiston championatida 2-o'rinni, 2012-yil o'smirlar o'rtasida o'tkazilgan yana bir nufuzli musobaqada 3-o'rinni qo'lga kiritdi. Shu yili 10-11 yoshli sportchilar o'rtasida o'tgan O'zbekiston championatida ham

Mirzokirga teng keladigan raqib topilmadi. U championlikka asosiy da'vogardan bir nechtasini mag'lubiyatga uchratib, 1-o'rinni qo'lga kiritdi.

Yosh sportchimiz maktabda a'lo baholarga o'qishida, sportda ulkan g'alabalarni qo'lga kiritishida oila a'zolarining, qolaversa, ustozi Hasan Rahimboyevning xizmatlari katta ekanligini alohida ta'kidlaydi.

Sportning futbol turiga ham juda qiziqaman. Shuningdek, xorijiy tillarni o'rganish eng sevimli mashg'ulotlarimdan sanaladi. Kelajakdagagi orzum jahon championati va Olimpiada o'yinlarida oltin medallarni qo'lga kiritib, yurtimiz shuhratiga o'z g'alabalaram bilan munosib hissa qo'shishdir, - deydi Mirzokir Mirzohidov.

Biz ham uning yuksak marralarni zabit etishiga tilakdoshmiz.

Charos TO'XTASHEVA,
Toshkent madaniyat kolleji
3-bosqich o'quvchisi

RASMLAR KORGAZMASI

Iqtidor va ijod. Bir-birini mantigan to'ldirib, muayyan yaxlitlik kasb etuvchi bu tushunchalar insonni kamolotga yetaklaydi.

Mutaxassislarning fikricha, aslida har bir bolada, hattoki eng o'yin qaroq, o'zlashtirishi past bo'lgan bolada ham iqtidor bo'lar ekan. U faqat o'z vaqtida payqalsa, to'g'ri yo'naltirilsagina, ijobji samara beradi.

Bugun mazkur sahifamiz orqali e'tiboringizga tasviriy san'atga mehr qo'yan, iqtidorni to'g'ri yo'naltirib, aniq maqsad yo'lida tinimsiz izlanayotgan o'g'il-qizlarning ijod namunalardan havola etishni niyat qildik. Ularga baho berish Sizdan, aziz o'quvchilar.

Mohinur MIRZAYEVA
Toshkent shahar, Yunusobod tumanidagi 258-maktabning 5-«V» sinfiga tahlil oladi. Juda kichikligidan tasviriy san'atga mehr qo'yan bu tengdoshingiz darsdan bo'sh vaqtlarida buvisidan eshitgan ertaklari, o'qigan kitoblari asosida rasm chizishni yoqtiradi. So'lim, betakror tabiat manzaralarini qog'ozga tushirishga harakat qiladi. Ustozi – tasviriy san'at fani o'qituvchisi Nodira opa TO'LAYERVA dan rasm chizishda, rang tanlashda ko'proq nimalarga e'tibor berishlo zimligini o'rganadi.

Toshkent viloyati, Parkent tumanidagi 26-umumta'lim maktabining 4-«B» sinf o'quvchisi Gulyuz HAMROQULOVA sohil bo'yini mana shunday tasavvur qilar ekan.

Mana bu rasmilarga diqqat bilan razm soling-al! Uni 6-yoshli Bolakay chizganiga ishonasizmi? Avvaliga biz ham ishonmagandik. Lekin Toshkent shahar, Mirobod tumanidagi 60-maktabgacha ta'lim muassasasi carbiyalanuvchisi Saidahmad IGMATULLAYEVning mitti qo'chlalarini o'ynatib rasm chizishini ko'rib, qarshimida haqiqiy iste'dod egasiturganiga amin bo'ldik.

Farg'ona viloyati, Besharig tumanida joylashgan 27-umumta'lim maktabi qoshidagi «Tasviriy san'at» to'garagi bilim maskanidagi iqtidori o'quvchilarni bir yerga jamlagan. Bu yil qadrdon maktabi bag'ridan uchirma bo'lgan Muattar BEGMATOVA ham ana shu to'garakda musavvirlikdan ilk saboq oldi. U tahririyatimizga yo'llagan rasmini «Opa-uka» deb nomlابди.

Ol-a, quyonchani ko'tara oladigan ka-ta qo'zigorin ham bo'larkanmi, deysizmi? Bo'ladi! Ishonmasangiz, Andijon viloyati, Asaka tumanidagi Arg'in mahallasida yashovchi Surayyo HABIBULLAYEVA dan so'rang.

Samarqand viloyati, Pastdarg'om tumanidagi 4-umumta'lim maktabining ustoz-u muallimlari Fayoz TOSHPO'LATOV, Mohinur HOTAMOVA singari iste'dodli shogirdlari bilan faxrlanib yurishsa, ajabmas. Ularning tahririyatimizga yo'llagan ijod namunalarini hayrat bilan ko'zdan kechirib ekanmiz, kelgusida mohir musavvir bo'lib yetishishlariga umid qildik.

(Gazetaning navbatdagi soni 1-iyulda chiqadi)

17-iyun 2013

8

Bosh muharrir
Feruza JALILOVA

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0208-raqam bilan 2007-yil 2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazifasi,
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy
Kengashi,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatiga
qarashli bo'lmagan xalqaro xayriya jaing'armasi.

TAHIR HAY'ATI:
Bahodir G'ANIYEV,
Svetlana INOMOVA,
Murtaza SULTONOV,
Zoir ISAJONOV,
Sa'dullo TURSINOV
(Bosh muharrir o'rinosbasi),
Feruza ADILOVA
(mas'ul kotib),
Zikrilla TESHABOYEV,
Quroqboy ERGASHEV,
Sobitxon TURG'UNOV

Navbatchi muharrir
Sayyora QODIROVA
Rassom
Feruz MATYOQUBOV
Dizayner
Shaxobiddin MAXMADIYEV
Musahih
Nargiza ABDULLAYEVA

Manzilimiz:
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Indeks: 100129.
Obuna indeksi: 198.
e-mail:
info@tongyulduzi.uz
www.tongyulduzi.uz

Tel: 244-63-08
Tel./faks:
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston»
NMIUDA chop etildi.
Tahririyatga kelgan barcha qo'lyozmalar tahrir qilinadi,
mualliflarga qaytarilmaydi.
Haftaning dushanba kuni chiqadi. Shakli A-3,
2 bosma taboq.
ISSN 2010-6092
Adadi - 82 955
Buyurtma N: J 7379